

TÉMA 4: BUDUJEME VZŤAHY

Prehľad témy

Prieskumy ukázali, že čím dlhšie sú kresťania veriacimi, tým menej dôležitých vzťahov s neveriacimi majú. Avšak bez ohľadu na to, ako málo vzťahov s neveriacimi podľa nás máme, skutočnosť je taká, že každý týždeň sme v kontakte s mnohými ľuďmi, ktorí potrebujú počuť evanjelium. Našou povinnosťou je si tieto vzťahy všimnúť a urobiť kroky smerom k ich prehĺbeniu.

V tejto téme:

- Preskúmame Ježišove a Pavlove metódy v budovaní vzťahov s neveriacimi.
- Pouvažujeme o dôležitosti rozvíjania kvalitných vzťahov s neveriacimi.
- Identifikujeme neveriacich v našej sieti vzťahov, s ktorými môžeme začať tieto vzťahy viac rozvíjať.
- Vypracujeme stratégiu, ako budovať vzťahy s našimi neveriacimi priateľmi.

Pochopenie témy

Koľko pevných priateľstiev s neveriacimi v súčasnosti máme? Aké kontakty máme s ľuďmi, ktorých by sme za potenciálnych priateľov nikdy nepovažovali? Ako môžeme začať takéto vzťahy posilňovať? Ako môžeme pestovať a rozvíjať tieto vzťahy až do bodu, keď môžeme zdieľať svoju vieru?

Výroky

(Výroky sú úryvky a citáty, ktoré vás majú priviesť k uvažovaniu o téme. Môžu a nemusia odrážať biblickú múdrosť.)

„Som taký zaneprázdnený prácou a svojou rodinou, že na žiadne zmysluplné vzťahy s neveriacimi nemám čas.“

„Verím, že máme zostať nedotknutí týmto svetom, a preto všetky blízke priateľstvá mám iba s veriacimi.“

„Pre vybudovanie silnejších vzťahov so svojimi neveriacimi priateľmi som pripravený urobiť čokoľvek, čo nie je v Písme vyslovene zakázané.“

„Kvôli všetkým možným službám a programom, ktorých som v mojom zbore súčasťou, jednoducho nemám šancu spoznať svojich susedov.“

Príklady zo života

Ján

Ján je súčasťou skupinky biblického štúdia, na ktorú chodíte aj vy. Jeho pastor práve káže sériu kázní o oslovovaní ľudí a zdieľaní evanjelia. Jána oslovilo to, že v jeho živote je málo evanjelizácie, a preto chce začať hovoriť o svojej viere. Avšak necíti sa dobre ak má svoju vieru zdieľať s ľuďmi, ktorí sú mu úplne cudzí. Trošku

odradený za vami prichádza a hovorí vám o svojej frustrácii. Chce svoju vieru zdieľať, ale nevie, kde začať. Ako by ste reagovali?

Timea

Timea uverila v Ježiša Krista pred ôsmimi rokmi. Bola taká nadšená, že sa veľmi rýchlo stala súčasťou skupinky biblického štúdia vo svojom zbore a začala spievať v spevokole. Čoskoro po tom, ako v Krista uverila Timea, uveril aj jej manžel Anton. Stali sa súčasťou skupinky a ich deti sú naplno zapojené v programe pre deti a chodia do kresťanskej školy, ktorú prevádzkuje ich zbor. Tasha a Antonio sa v jedno sobotné ráno veľmi skoro zobudili a uvedomili si, že mimo cirkvi žiadnych iných priateľov nemajú – vôbec žiadnych neveriacich priateľov. V skutočnosti ani len nepoznajú mená svojich susedov. Ako, pýtajú sa jeden druhého, môžu začať rozprávať iným o Ježišovi Kristovi?

Aká hlavná otázka alebo téma tu stojí pred nami?

Štúdium Písma

Ján 1:40-51

Jeden z tých dvoch, čo to počuli od Jána a šli za Ježišom, bol Ondrej, brat Šimona Petra. 41 Ten našiel najprv svojho brata Šimona a povedal mu: Našli sme Mesiáša, čo v preklade znamená Pomazaný. 42 Priviedol ho k Ježišovi.

Ježiš sa naňho zahľadel a povedal: Ty si Šimon, Jánov syn. Budeš sa volať Kéfas, čo v preklade znamená Skala.

43 Na druhý deň sa Ježiš rozhodol odísť do Galiley. Našiel Filipa a povedal mu: Nasleduj ma!

44 Filip bol z Betsaidy, Ondrejovho a Petrovho mesta. 45 Filip našiel Natanaela a povedal mu: Našli sme toho, o ktorom písal Mojžiš v Zákone i proroci, Ježiša, Jozefovho syna z Nazareta.

46 Nato mu povedal Natanael: Z Nazareta? Čo odtiaľ môže byť dobré?

Filip mu odpovedal: Pod' a uvidíš!

47 Keď Ježiš videl prichádzať Natanaela, povedal o ňom: Hľa, pravý Izraelita, v ktorom nieto lesti!

48 Natanael sa ho opýtal: Odkiaľ ma poznáš? Ježiš mu odpovedal: Skôr ako ťa Filip zavolať, videl som ťa, keď si bol pod figovníkom.

49 Natanael mu povedal: Rabbi, ty si Boží Syn, ty si kráľ Izraela!

50 Ježiš mu povedal: Veríš len preto, lebo som ti povedal, že som ťa videl pod figovníkom? Uvidíš väčšie veci ako tieto. 51 Potom mu povedal: Amen, amen, hovorím vám, uvidíte otvorené nebo a Božích anjelov vystupovať a zostupovať na Syna človeka.

Začiatok Jánovho evanjelia sa zameriava na službu Jána Krstiteľa, Ježišovho „predchodcu.“ Postupne sa však dôraz kapitol presúva zo služby Jána Krstiteľa na

Ježišovu službu. Po tom, ako Ján Krstiteľ uvidí Ježiša a vyhlási, on je tým Baránkom Božím (v. 29, 36), dvaja Jánovi učeníci okamžite odchádzajú od Jána, aby nasledovali Ježiša a stali sa jeho učeníkmi.

Jeden z nich, Ondrej, neskôr priviedol svojho brata, aby sa stretol s Ježišom. Potom ide aj Filip a nájde svojho priateľa Natanaela a privádza ho k Ježišovi. Filip nie je Natanaelovým skepticizmom ani urazený ani odradený a svojmu priateľovi dáva jednoduché pozvanie, aby sa stretol s Pánom. Keď Natanael pozvanie prijme, tiež v Krista uverí.

Čo sa môžeme naučiť z Ondrejovho a Filipovho príkladu? Čo konkrétne ste si všimli na spôsobe, ako zdieľajú svoju vieru?

Ondrej prišiel k svojmu bratovi Petrovi s dobrou správou, že našiel Spasiteľa, a Filip našiel svojho priateľa Natanaela. Prečo často považujeme za ťažké povedať evanjelium našim rodinným príslušníkom a najbližším priateľom?

Matúš 9:9-13

Keď Ježiš odtiaľ odišiel, videl na colnici sedieť istého človeka, ktorý sa volal Matúš. Povedal mu: Nasleduj ma! Matúš vstal a išiel za ním.

10 Keď potom stoloval v dome, prišli ta aj mnohí colníci a hriešnici a stolovali s ním a s jeho učeníkmi. 11 Keď to videli farizeji, hovorili jeho učeníkom: Ako to, že váš učiteľ jedáva s mýtnikmi a hriešnikmi?

12 On to počul a povedal: Lekára nepotrebujú zdraví, ale chorí. 13 Choďte a naučte sa, čo to znamená: Milosrdenstvo chcem, a nie obeť. Neprišiel som povolať spravodlivých, ale hriešnikov.

Ľudia v Jeruzaleme v Ježišovej dobe najviac pohrdali colníkmi. Keďže vyberali dane pre nenávidených Rimanov a zároveň si plnili aj svoje vlastné vrecká, boli považovaní za zradcov národa aj Boha.

Ježišov životný štýl prekvapoval všetkých, ktorí ho sledovali. Na rozdiel od iných náboženských vodcov, ako napríklad farizejov, ktorí sa colníkov a iných ľudí pochybenej povesti stránili, Ježiš ich akceptoval a budoval s nimi vzťahy. Prichádzal k „hriešnikom“ a svojím správaním im ukazoval, že sú pre neho dôležití. Na rozdiel od farizejov, ktorí hľadali vonkajšie prejavy spravodlivosti, Ježiš skúmal ľudské srdcia.

Čo z toho, čo sa môžeme z Ježišovho zaobchádzania s ľuďmi naučiť, nám môže pomôcť v budovaní vzťahov s tými, ktorí sú okolo nás?

Všimnite si, že „prišli ta aj mnohí colníci a hriešnici a stolovali s ním.“ Prečo ich podľa vás Ježiš priťahoval a boli s ním radi? Čo by sme sa z toho mali naučiť?

Prečo Ježiš odpovedal farizejom tak, ako im odpovedal? Čo nám to hovorí o Bohu? Aké varovanie by sme si mali vziať z postoja farizejov?

1Korintánom 9:19-23

Lebo hoci som aj slobodný voči všetkým, dal som sa do služby všetkým, aby som získal čím viacerých. 20 Pre Židov som sa stal akoby Židom, aby som získal Židov; pre tých, čo sú pod zákonom, bol som ako ten pod zákonom, aby som získal tých, čo sú pod zákonom — i keď nie som pod zákonom. 21 Pre tých, čo sú bez zákona, stal som sa ako ten bez zákona, aby som získal tých, čo sú bez zákona — aj keď pred Bohom nie som bez zákona, lebo som pod Kristovým zákonom. 22 Pre slabých som sa stal slabým, aby som získal slabých. Pre všetkých som sa stal všetkým, aby som zachránil aspoň niektorých. 23 A všetko to robím pre evanjelium, aby som mal na ňom podiel.

Pavol napísal korintskému zboru list, aby im odpovedal na otázky, ktoré mu položili v predchádzajúcom liste. Jednou z nich bol aj problém konzumácie jedla, ktoré bolo predtým obetované modlám. V ôsmej kapitole Pavol vyučuje, že každý veriaci má v takejto situácii slobodu konať podľa svojho svedomia, ale zároveň by tí zrelší veriaci mali svoju slobodu obmedziť, ak svojím konaním spôsobia, že svojho slabšieho brata pohoršujú.

Pavol používa v deviatej kapitole sám seba ako príklad toho, kto obmedzil svoju slobodu a svoje práva. Ako apoštol má právo, aby ho cirkev finančne podporovala; a ako Žid, veriaci v Krista, je oslobodený od starých židovských zákonov. Ale Pavol sa rozhodol svoju slobodu obmedziť kvôli tomu, aby budoval vzťahy s inými tak, aby s nimi mohol zdieľať evanjelium.

Prečo je princíp, ktorý Pavol vysvetľuje v tejto pasáži, taký dôležitý pre budovanie vzťahov s našimi priateľmi?

Porovnajte to, čo píše Pavol v týchto veršoch, s Ježišovým vzťahom k Matúšovi a jeho priateľom. Ako tento princíp uplatňuje Ježiš?

Viete si spomenúť na také situácie, ktoré by boli prejavom toho, ako sa môžeme stať „všetkým pre všetkých?“ Aké zmeny vo svojich životoch potrebujete urobiť na to, aby ste mohli vstúpiť do sveta svojich priateľov?

Ako sa stať „všetkým pre všetkých“ bez toho, aby ste neurobili kompromisy s vašimi štandardmi a presvedčeniami, a zároveň sa svojim neveriacim priateľom neodcudzili?

Nahliadnutie do iných zdrojov

„Nebyť iba v kruhu svätých“, Jonathan Graf.

Článok z časopisu *Discipleship Journal*, číslo 80 (Marec/Apríl 1994). Copyright © 1994 The Navigators. V origináli použité s povolením autora. Všetky práva vyhradené.

„Váš neveriaci sused“, Joe Aldrich.

Kapitola desiatá z knihy *Life-Style Evangelism*. Copyright © 1981. V origináli použité s povolením Multnomah Publishers. Všetky práva vyhradené.

Nebyť iba v kruhu svätých

Z časopisu *Discipleship Journal*, číslo 80, Jonathan Graf

Vždy som bol duchovne založený človek,” vyjadril sa Bob.

Pane, pomôž mi! zvolal som potichu, keď sme sa začali rozprávať. Toto bola tá príležitosť, za ktorú som sa modlil.

Zápas Red Sox vs. Rangers nám poskytol zvukovú kulisu, keď mi môj sused z horného poschodia začal rozprávať o svojom živote.

V ten piatkový večer sme sa tri hodiny rozprávali o stave, v ktorom sa nachádza náš svet, o narušených vzťahoch a o evanjeliu. Hoci Bob v ten večer Krista ako svojho Spasiteľa neprijal, som presvedčený, že to čoskoro jedného dňa urobí.

Môj rozhovor s Bobom a naše začínajúce priateľstvo bolo pre mňa vyvrcholením dlhej cesty – tej, ktorá začala pred tromi rokmi, keď som odišiel zo sekulárneho zamestnania stredoškolského učiteľa angličtiny, aby som pracoval ako editor pre kresťanské vydavateľstvo. Moja nová práca ma prinútila opustiť priateľov a rodinu a presťahovať sa do nového štátu.

Asi po troch mesiacoch som začal byť nespokojný. Začal som robiť nové veci; nachádzal som si nových priateľov a mal som mnoho príležitostí, ako vyplniť svoj čas. Napriek tomu bolo vo mne niečo, čo spôsobovalo, že som sa cítil zvláštne.

Zároveň s tým na mňa začala mať vplyv prvá kniha, na ktorej som v mojej novej práci pracoval - *One to One (Jeden s jedným)* od Terryho Wardla. Bola o evanjelizácii prostredníctvom priateľstva, so špeciálnym dôrazom na vzťahy, ktoré sa rozvíjajú, až kým neprídu do momentu, v ktorom môže byť predstavený Kristus. Obzvlášť ma zaujal jeden bod:

Evanjelizácia nezačína oddelením sa od spoločnosti ale vybudovaním predmostia lásky k neveriacim. Kresťania musia do sveta okolo nich preniknúť prostredníctvom vzťahov, záujmu, pomoci, počúvania a dotýkania sa. Musíme s našimi neveriacimi blízky budovať zmysluplné priateľ-

stvá. Zameriavaním sa na spoločné záujmy môžeme postaviť mosty dôvery. Po čase prejde posolstvo evanjelia z jedného srdca k druhému. Základom efektívnej evanjelizácie je, aby bol kresťan v prítomnosti svojich neveriacich priateľov a blízky.

Izolovaný! Tak som sa cítil. Prechádzal som istým druhom izolácie. Už prešli celé mesiace, odkedy som s niekým zdieľal svoju vieru. Ba čo viac, teraz som nemal nikoho, s kým by som mohol svoju vieru zdieľať. Po prvýkrát vo svojom živote som nemal žiad-

ných neveriacich priateľov. A chýbali mi. Zabudnite na svedectvo; nemal som nikoho, pred kým by som mohol žiť Krista!

Ako učiteľ na štátnej škole som mal predtým vždy bohaté príležitosti zdieľať evanjelium a byť obrazom Krista pre mojich študentov, pre dievčatá v mojom basketbalovom

a softbalovom tíme, a pre mojich kolegov. Čítanie knihy Grahama Greena *Moc a sláva*, Josepha Conrada *Srdce temnoty* alebo premietanie filmu *Misia* vo vyšších ročníkoch vyvolalo veľa otázok o duchovných záležitostiach. Viacerí z mojich študentov prišli na dorast do môjho zboru - a niekoľko z nich nakoniec prijalo Krista ako svojho Spasiteľa. Mimo zopár blízkych priateľov v zbore, všetci ľudia, s ktorými som trávil čas, neboli spasení. Hovorte mi niečo o misijnom poli! Bolo to veľmi vzrušujúce obdobie!

Ale teraz som pracoval pre kresťanskú organizáciu, bol som súčasťou zboru a bol som aktívny v oblasti služby slobodným. Mal som čo robiť, mal som mnoho nových priateľov, ale medzi nimi neboli žiadni nekresťania. Jednoducho som sa v tých kruhoch už viac nepohyboval.

Navyše ma začalo usvedčovať Písmo. „Počínajte si múdro voči tým, čo sú mimo a využívajte čas. Vaše slovo nech je vždy láskavé a múdro povedané, aby ste vedeli, ako treba každému odpovedať“ (Kol. 4:5-6). *Správne, Pane*, pomyslel som si. *Kto sú tí, voči ktorým*

**„Evanjelizácia začína
... vybudovaním pred-
mostia lásky
k neveriacim.“**

by som si mal počínať múdro? Potom mi to došlo. Prečo sa nemodliť za príležitosti?

A modlil som sa takto: „Pane, prived' ma k nejakým nekresťanom.“ A On ma k nim naozaj priviedol.

Byť v kontakte s ľuďmi okolo nás

Môj prvý krok viedol do práce na čiastočný úväzok v miestnom obchodnom dome, kde som začal predávať športový tovar. Skamarátil som sa so Stanom, manažérom môjho oddelenia; so Seanom, asistentom manažéra; a so Sue a s Jeffom, dvomi kolegami.

Zistil som, že práca editora náboženskej literatúry mi poskytla niekoľko výborných príležitostí – obzvlášť so Sue a Jeffom. Sue mala problémy s deťmi v domiešanej rodinnej situácii; mohol som jej pomôcť dobrou kresťanskou literatúrou. Jeff vyučoval v besiedke vo veľmi liberálnom zbore. Keď začal byť nespokojný s nekvalitnými materiálmi, ktoré na to mal, ponúkol som mu kvalitný, zaujímavý napísaný, na Biblii založený učebný plán.

V Stanovom prípade to bola etika predaja, ktorá mi poskytla príležitosti sa s ním rozprávať. Pán mi umožnil, aby som sa stal jedným z najúspešnejších predajcov v sume zarobných dolárov – ale odmietol

som zákazníkom vnucovať poplatky za predĺženú záruku (čo je pre obchodný reťazec veľmi slušný zdroj príjmov). Pri mnohých produktoch som spochybnil potrebu predĺženej záruky a spomenul som to zákazníkom bez toho, aby som ich nútil si za to priplatiť. Stanovi sa to nepáčilo. Ale keďže som predával tak veľa, mal som isté právo svoje názory vyjadriť.

Pri Seanovi to zase bol jeho nezadaný stav. Všimol si, že som sa nesnažil baliť ženy tak ako on. Jeho zvedavosť mi umožnila nenútené hovoriť o mojom vzťahu s Kristom a o tom, aký to má vplyv na môj rešpekt a úctu voči ženám.

Jedného dňa, keď som bol v mojom „kresťanskom“ zamestnaní, som si uvedomil, že sa nemôžem dočkať, keby pôjdem do svojho „sekulárneho“ zamestnania. Tešil som sa na to, že uvidím svojich kolegov a modlil som sa za viac príležitostí rozprávať sa s nimi o kresťanských hodnotách. Na jar ma však okolnosti prinútili vzdať sa miesta predajcu. Ale dovtedy sa mi podarilo obnoviť moju túž-

bu vyhľadávať akékoľvek dostupné príležitosti zdieľať evanjelium.

Napriek tomu som však bol stále trochu frustrovaný z toho, že mi nebolo umožnené vidieť, ako niekto z nich urobil záväzok nasledovať Krista.

Reagovanie na potreby ľudí

Moja ďalšia príležitosť sa naskytla, keď môj zbor otvoril kurz Evanjelizačná explózia. Keďže každý v mojej blízkej rodine sa predtým tohto kurzu zúčastnil a z výsledkov boli nadšení, rozhodol som sa, že sa zapíšem tiež. Počas toho obdobia som zažil, ako si Pán použil môj tím na to, aby priviedol osamelú vdovu, nespaseneho manžela dlhoročnej kresťanky a tínedžera k zachraňujúcemu poznaniu Krista.

Na svojej ceste som sa učil aj iné veci o tom, čo to znamená využívať každú príležitosť čo najlepšie. Ježiš povedal:

. . . často je to tak, že najviac ovocia prinesú práve tie obyčajné veci, ktoré robíme.

Vy ste soľ zeme. Ak soľ stratí slanú chuť, čím ju osolia? Už nie je na nič súca, len ju vyhodíť, aby ľudia po nej šliapali. Vy ste svetlo sveta. Mesto, ktoré leží na vrchu, sa nedá ukryť. Ani lampu nezažnú a nepostavia pod mericu, ale na svietnik, aby svietila všetkým v dome.

Nech tak svieti vaše svetlo pred ľuďmi, aby videli vaše dobré skutky a oslavovali vášho Otca, ktorý je v nebesiach!

- Matúš 5:13-16

Využívať každú príležitosť znamenalo neskrývať sa, ale Pán ma tiež učil, že som potreboval robiť aj zdanlivo nepatrné veci, aby som bol soľou a svetlom. Až príliš často si myslíme, že mať životný štýl, v ktorom neustále zdieľame Krista, znamená používať typ evanjelizácie „chytiť niekoho pod krk.“ Aj keď si myslím, že sú také chvíle, keď nás Svätý Duch vedie k takej smelosti v svedectve, často najviac ovocia prinesú práve tie obyčajné veci, ktoré robíme.

Rozhovor, ktorý som v ten večer s Bobom mal, sa neudial len tak z ničoho nič. Prišiel po tom, ako sme si dlhšie budovali vzťah. Viete, mojím prirodzeným sklonom nie je chodiť za ľuďmi, ktorých nepoznám. Musel som vedome vyvinúť úsilie spriatelíť sa s Bobom. Keď som sa presťahoval do bytu nachádzajúce sa pod bytom, v ktorom býval on so svojou priateľkou Kathy, bolo by ľahké

ich kvôli svojim morálnym zásadám odpísať. Avšak načúval som Duchu a začal som sa k nim správať priateľsky.

Potom, v jeden víkend sa to stalo: Bob odišiel preč a na návštevu prišli Kathrynini rodičia. A v sobotu ju odsťahovali preč. Okamžite ku mne prehovoril Pán: *Už si predtým zažil boľavé narušené vzťahy. Chod' za ním! Snažil som sa to racionalizovať. Ved' ho sotva poznám. Nemôžem mu len tak povedať: Počuj, aj ja som to zažil. Ak sa o tom potrebuješ rozprávať, som tu pre teba.* Ale začal som sa modliť. Potom mojím ďalším krokom bolo pridať na gril mäso navyše. Sean niekoľkokrát prišiel domov akurát vtedy, keď som sa chystal jesť, a tak som ho pozval, aby zbehol dole a dal si večeru so mnou.

Ďalej sa naše priateľstvo vyvinulo do bodu, že sme spolu v telke pozerali šport. A to vlastne viedlo k tomu večernému piatkovému rozhovoru.

V tom čase som už pravidelne vyhľadával príležitosti byť soľou a svetlom.

Chopiť sa veľkých i malých príležitostí

Pracovné povýšenie na vedúceho oddelenia mi prinieslo novú sieť kontaktov. Teraz som jednal s externými dodávateľmi – s grafickými firmami, umelcami a zástupcami tlačiarň. Začal som sa modliť, aby mi Boh dal s niektorými z nich vzťahy. Medzičasom som pracoval na tom, aby som k nim bol čestný, aby som vždy urobil viac než len obchod, aby som im ukázal, že sa o ich životy zaujímam. Niekedy mi rozhovor nad návrhom obálky alebo tlačou konkrétnej knihy umožnil vysvetliť, o čom kniha je. Navšetko iné bolo mojou túžbou jednoducho byť odrazom Krista. Istotne ma to udržovalo v strehu.

Ešte stále vyhľadávam príležitosti, aby som sa s nimi mohol stretávať častejšie. Niektorí z nich hrajú tenis; aj ja hrám tenis. Niektorí z nich hrajú golf; aj ja hrám golf. Možno si ho niekedy zahráme spolu.

Pointa je tá, že nemôžeme iba čakať na príležitosť zvestovať ľuďom plán záchrany, musíme sa stať súčasťou ich životov a prostredníctvom našich slov a činov im priniesť Krista. Pavol nám hovorí, že sme „Kristovou vôňou, príjemnou Bohu uprostred tých, čo získavajú spásu aj medzi tými, čo hynú“ (2Kor 2:15).

Začnite modlitbou za príležitosť byť tou vôňou. Potom vyhľadávajte každú možnosť rozvíjať vzťahy so stratenými a priamo pred nimi im ukazovať Krista. Možno to bude znamenať, že sa pripojíte ku klubu zdravého životného štýlu, k nejakej občianskej organizácii, alebo divadelného krúžku či spevokolu. Možno to bude jednoducho znamenať pomoc novému susedovi pri sťahovaní nábytku, či popri zametaní svojej verandy pozametať aj tú ich.

Každý deň nám Pán dáva nepočetné množstvo takmer nebadaných, tichých príležitostí šíriť Jeho kráľovstvo. My sa ich musíme len chopiť!

Napríklad, raz mi Pán dal nápad a silu, aby som po tom, ako v marcovej búrke napadlo vyše 60 centimetrov snehu, z neho vyhrabal nielen svoje, ale aj susedovo auto. A dnes, keď moja susedka Linda prišla domov a videla ma grilovať na mojom plynovom grile, poznamenala, ako by bola

rada, keby ona a Andy tiež taký mali. V tom momente Pán spôsobil, že zo mňa vyhrklo: „Ak chcete, tak si kedykoľvek požičajte môj; môžem vám ukázať, ako sa s ním robí.“ A potom môj ďalší sused Chris – nuž, zistil som, že pracuje s mojím tenisovým spoluhráčom (ktorý je tiež veriaci).

A čo je s Bobom? Odvtedy sa už presťahoval inde. Ale sľúbil mi, že ma na jeseň vezme loviť kačky. Nikdy predtým som nebol na poľovačke a nepáči sa mi myšlienka sedieť v chladnom posede uprostred močariska o šiestej ráno. Ale mám Boba rád; takže ak mám práve toto urobiť pre napredovanie nášho vzťahu, urobím to rád.

*

Každý deň nám Pán dáva nepočetné množstvo takmer nebadaných, tichých príležitostí šíriť Jeho kráľovstvo.

Váš neveriaci sused

Z knihy *Life-Style Evangelism*, Joe Aldrich

Takže, ako prinesiete evanjelium vášmu susedovi? Predpokladajme, že chcete naozaj byť niekomu duchovným susedom. Túžite rozvinúť svoju „schopnosť priblížiť sa.“ Nasleduje niekoľko kľúčov k tomu, ako vybudovať spásonosné vzťahy. Musím poznamenať, že nie sú usporiadané podľa logického alebo chronologického poradia. Je veľmi pravdepodobné, že súčasne budete využívať dva alebo tri z týchto kľúčových prvkov. Tieto kľúče sú jednoduchými usmereniami alebo odrazovými mostíkmi, aby vám pomohli stať sa efektívnou súčasťou „druhého vtelenia.“ Aký je prvý krok?

Predstavujte si, že vaši susedia sú pripravení prijať Krista

Predstavte si, ako sa Boží Duch vznáša nad vašou štvrtou. Toto je prvým kľúčom. Keď chodievam na rybačku, vtáky sú často kľúčom k lokalizovaniu rýb. Čajky neraz krúžia nad konkrétnym miestom, pretože kŕmiace sa ryby ženú malé čereble (drobné rybičky, svoju večeru) ku hladine. Čajky sa k tomuto divokému kŕmeniu pripoja a vnímavému rybárovi tak nevedomky naznačujú, kde má loviť svoju večeru.

V istom veľmi reálnom zmysle, efektívny evanjelista verí, že ho Boží Duch bude viesť ku húfu rýb. Nikto nechce byť súčasťou neúspešného projektu. Mnohí nádejní rybári ľudí zlyhajú ešte predtým, než nahodia udiču, pretože sú presvedčení, že nikto nemá záujem, nikto nehľadá alebo nikto nie je Bohom vopred pripravený. Náš Pán nám už povedal, že polia sa belejú k žatve. Verte mi, že vo vašej blízkosti sú Duchom pripravení ľudia, ktorí hľadajú odpovede. Boh vás k týmto ľuďom bude viesť tak, ako vtáci vedú rybárov k rybám – ak sa budete pozerieť.

Pre mnohých je prvým krokom k evanjelizácii svojich susedov nájdenie správneho postoja. Ak si myslia, že budú či nebudú úspešní, majú pravdu. V živote zvyčajne dostaneme to, čo očakávame. Ak hovoríte: „Neviem to urobiť,“ máte pravdepodobne

pravdu, obzvlášť ak ste pevne presvedčení, že to neviete. Boh hovorí, že viete. Komu uveríte? Vlastne, tento princíp je veľmi praktický a formuje celý váš postoj a prístup k tomu, akým susedom ste vy.

Som bežec a keď bežím cez našu štvrt, vidím viac než len domy, garáže a autá. V tých domoch žijú ľudia s menami a tvármi. Na tých, ktorých poznám po mene, myslím menovite. Keď si pravidelne predstavujem Božieho Ducha vznášať sa nad našou štvrtou, povzbudzuje ma to, aby som bol súčasťou Kráľovej agendy. Je pravdou, že tam, kde nie je žiadna vízia, ľudia (vaši susedia) hynú.

Samozrejme, nie každý sused je pripravený alebo otvorený.

Avšak majte na pamäti tento vzor. Svedectvo začína tým, že sme *prítomní*, smeruje k *zvestovaniu* a potom k *presvedčaniu*. Pre niektorých z vás môže byť evanjelizačným počínom jednoducho to, že vaši susedia budú žiť vo vašej

zdravej prítomnosti – čo je hudba evanjelia. V nádeji, že Boh si vás použije na to, aby niektorých vašich susedov priviedol k momentu vysvetlenia dobrej správy - čo sú slová evanjelia. Posledná kapitola sa zameriava na to, ako tieto slová prezentovať.

Keď už priateľstvo istý čas kultivujete a ste si vedomí potrieb niektorého z vašich priateľov, vaša prezentácia evanjelia bude oveľa účinnejšou, pretože sa stáva potenciálnym riešením aj jeho skutočných aj ním počítovaných potrieb. Keď už priateľstvo existuje, je oveľa ľahšie vnímať to, kedy je vhodný čas posunúť sa od prítomnosti k zvestovaniu a presvedčaniu. Často sú naše pokusy „presvedčať“ predčasné, pretože skutočne nevieme, či je daný jednotlivec v stave „siatia, zalievania alebo žatvy.“

Na začiatok sa zoznámte

Boh pozná, ktoré srdcia vo sfére vášho vplyvu sú pripravené. Ako ich spoznáte vy? Spoločenské vzťahy sú kľúčom k tomu, aby sme našli Duchom pripravený húf rýb.

Svedectvo začína tým, že sme prítomní, smeruje k zvestovaniu a potom k presvedčaniu.

Druhým kľúčom je potom toto: *Ti ľudia, ktorí na vás spoločensky reagujú, sú tým húfom rýb.* Aby som túto rybársku analógiu rozvinul ešte viac (nie bez biblického precedensu), vašim duchovným lokalizátorom rýb sú sociálne vzťahy. Pri nadväzovaní vzťahov s vašimi susedmi jedni na to reagovať budú, iní nie. Opakujem, je dôležité, aby ste v budovaní úprimných priateľstiev hľadali Božiu pomoc. Nemal by to byť ničím podmienený vzťah. Ti, ktorí zareagujú, sú skvelými kandidátmi na to, aby objavili Krista.

Tento princíp sa mi potvrdzuje znovu a znovu. Raz som strávil 45 minút rozhovorom so susedom o podstate evanjelia. On bol ten, kto rozhovor inicioval, a keď sme si sadli, aby sme pozorovali príboj na oregonskom pobreží, zdieľal som s ním niektoré základné princípy evanjelia. Rozhovor bol neformálny, a predsa veľmi dôležitý. Ten moment nastal po mesiacoch nášho priateľenia sa. Obe rodiny strávili dopoludnie na pláži pri spoločnej zábave. Považujeme ich za svojich dobrých priateľov. Tešíme sa, keď nám robia spoločnosť. Po rozhovore o duchovných záležitostiach sme rozhovor zvrtili na možnosť ísť túto jeseň na niekoľko spoločných rybačiek.

V tomto bode nás môže niečo naučiť príklad zo sveta podnikania

s nehnuteľnosťami. Firma obchodujúca s nehnuteľnosťami v Saleme, v štáte Oregon, dá každému maklérovi na starosť „farmu“ o veľkosti 500 domácností. Od maklérov očakávajú, že každú rodinu budú počas jedného roka raz za mesiac kontaktovať. Kontakt môže byť osobný, telefonický alebo prostredníctvom listu. Výskum naznačuje, že je potrebných aspoň šesť kontaktov na to, aby si ľudia zapamätali, kto je maklér a koho zastupuje. Počas tohto obdobia „budovania vzťahov“ je maklérom odporúčané *nevstupovať* do domov (dobrá psychológia, všetci iní sa vám kladú nohu do dverí, aby ste ich nezaťvorili). Navyše je im odporúčané, aby počas tohto obdobia „spoznávania sa“ *nežiadali* o uzatvorenie zmluvy. Samozrejme, pre tieto obmedzenia existujú aj výnimky, ale ilustrujú porozumenie toho, čo si to vyžaduje, aby sa na predaj nehnuteľnosti vytvorila vhodná klíma.

Po úvodnom roku pravidelného kontaktovania maklér v komunikácii s „členmi svojej farmy“ pokračuje podľa vopred naplánovaného systematického postupu. Výskum na-

značuje, že ak sa podľa tohto vzorca riadi po dobu jeden a pol roka, maklér nakoniec uzatvorí 80 % zmlúv.

Čo také vedia oni, čo my nevieme alebo prehliadame?

Po prvé, ľudia nemajú radi, keď sú konfrontovaní neznámymi ľuďmi, ktorí sa snažia vstúpiť do ich domovov. V skutočnosti to je v mnohých komunitách spoločenské faux pas. Obchodník, alebo akýkoľvek iný neznámy zástupca nejakej firmy, ktorý príde k dverám domácnosti, automaticky čelí vysokému odporu voči kúpe. Ak sa dvere otvoria, domáci to robí s odhodlaním, že ho rečí predajcu „neobľbnú.“ Predajca profesionálne predstaví svoj tovar a výsledkom je, že jeho ponuku je potrebné znížiť aspoň o päťdesiat percent. Avšak, ak sa u vás zastaví priateľ a hovorí nadšené osobné svedectvo o kvalite daného tovaru, reakcia bude s veľkou pravdepodobnosťou značne odlišná. Spokojný zákazník je tým najefektívnejším predajcom.

Po druhé, ľudia sú viac naklonení uzavrieť obchod radšej so známym človekom ako s neznámym. Po tretie, vybudovať zdravé prostredie pre vznik rozhodnutia trvá istý čas a úsilie. Po štvrté, čas nič nenahradí. Niekedy je nevyhnutné „ponáhľať sa pomaly.“

Vaším cieľom je vybudovať vhodnú atmosféru pre efektívne rozhodnutia. V našom súčasnom bydlisku byvame už viac ako dva roky a ešte len teraz vidíme ľudí reagovať. S veľkým očakávaním vyzeráme žatvu. Sme obklopení húfom rýb. Tak ako aj vy.

Zjavne si nemôžete osvojiť farmu s 500 domácnosťami, ale čo tak 5 až 10 rodín? Tým, že svoje priateľstvo ponúknete širšiemu susedstvu, môžete nájsť 3 až 4 rodiny, ktoré na to zareagujú. Susedské párty, vianočné otvorené domy a iné susedské aktivity sú príležitosťami na to, aby ste ich objavili.

Vytvorte rastúci vzťah

Tretí kľúč ide v päťach tomu druhému: *Na to, aby ste húf rýb objavili, musíte sa s nimi spoznať.* Proste Boha, aby vám pomohol v tom, ako spoznať vašich susedov. Zistíte, ako sa volajú. Presvedčte sa, že ich mená vyslovujete správne. Po druhé, usmievajte sa! Buďte milou rodinou, ktorú budú chcieť vaši susedia spoznať. Ak chcete budovať spásenosné vzťahy, buďte priateľskí. Po tretie,

Vaším cieľom je vybudovať vhodnú atmosféru pre efektívne rozhodnutia.

buďte dobrými poslucháčmi. Spoznajte ich záľuby a hovorte o nich. Zisťujem, že keď príde na rozhovory s neveriacimi, mnohým kresťanom zdrevenie jazyk.

Niekedy pomôže, ak budete mať stále po ruke zopár námetov na rozhovor. Napríklad:

Povolanie alebo kariéra
Záľuby
Šport a oddych
Rodinné aktivity a záujmy
Dovolenky
Aktivity a úspechy detí
Aktuálne správy
Osobný majetok: loď, autá, domáce zvieratká, záhrady, atď.
Náboženské pozadie
Súčasný projekty a práce okolo domu
Súčasný knihy, filmy, atď.

Rozšírte pozvanie k vám domov

Po štvrté, prevezmite iniciatívu, aby ste boli pomocou vždy, keď je to vhodné. Ak maľuje svoj dom, vezmite do ruky štetec! Ponúknite sa, že pokosíte trávnik a postaráte sa o dom a domáce zvieratká zatiaľ, čo oni budú na dovolenke. Potrebujú niekoho na stráženie detí? Urobte to pre nich. Vezmite ich deti na piknik s tými vašimi.

Štvrtým kľúčom je *pozvať ich k vám domov*. Vaším cieľom je posunúť úroveň vášho vzťahu z „priateľstva ponad plot“ na vážnejšie priateľstvo. Skvelým spôsobom, ako to urobiť, je spoločné jedlo. Vo všeobecnosti platí, že je dobré mať konkrétny dôvod, kvôli ktorému ich pozývate. Môže to byť ochutnávka vášho nového receptu na grilovanie, alebo si spolu dať domácu zmrzlinu. Možno si radi pozrú fotky z vašej dovolenky (všimnite si, že som povedal „možno“).

Keď ich budete mať u seba na večeri, neprekomplikujte to príliš. Formálna večera s krištáľovými pohármi, čínskym porcelánom a s príborom z pravého striebra nie je nevyhnutná. Pravdepodobne sa budú cítiť uvoľnenejšie a „ako doma“ pri dobre prepečenom hamburgeri s kolou. Ak je vaše jedlo na príliš vysokej úrovni, je menšia pravdepodobnosť, že vás pozvú k nim domov, pretože manželka sa možno nebude vedieť vyrovnáť vašej „produkcii.“ To však neznamená, že jedlo nemôže byť pripravené a servírované pekne a dobre. Malo by byť!

Ale čo ak sa cítite zvláštne, že hostíte neveriacich? Cítite sa spoločensky hlúpo? Dovoľte mi poradiť vám: nájdite si niekoho vo vašom zbore, kto má skutočne dar pohostinnosti a pozvite na večeru ich *aj* vašich susedov. Skombinujte ich obdarovanie s vašim záujmom a získate tak výhernú kombináciu! Vysvetlite im svoju dilemu a dovoľte im, aby vám pomohli uvoľniť sa. Ich srdečnosť a sociálne zručnosti môžu byť katalyzátorom, ktorý vytvorí zväzok priateľstva medzi vami a vašimi susedmi. Verte mi, funguje to!

Niekedy vám váš sused ako gesto priateľstva môže priniesť fľašu vína. Toto je bežné a prijímané spoločenské gesto v nekresťanskej komunite. Nerobte paniku. Odsudzujúci, „samospravodlivý“ postoj nie je nutný (ani biblický). Máte tri možnosti. Tá prvá, ak nemáte od Pána slobodu prijať to (aj v akomkoľvek inom prípade, ktorý vyvoláva pochybnosti), môžete im za ich pozornosť poďakovať, slušne odmietnuť a vrátiť im to. Po dru-

hé, môžete slušne odmietnuť, ale ponúknite im, že im nalejete. Mnohí sa na to pred Pánom cítia slobodní.. Po tretie, ak má vaše svedomie v tejto oblasti slobodu, môžete im poďakovať a pripíť si s nimi.

Čokoľvek sa o tom hovorí, hriechom nie je účasť (za predpokladu slobody svedomia); hriechom je

intoxikácia alkoholom. V rámci kresťanskej komunity po celom svete som si všimol zreľých, Duchom vedených, múdrych kresťanov, ako praktizujú každú jednu z týchto troch možností.

Na rozdiel od názoru niektorých kresťanov, žiadna z tých možností nie je v porovnaní s inou „duchovnejšia.“ Nie som obhajcom toho a ani nikoho nepovzbudzujem k tomu, aby si niektorý z uvedených postojov osvojil. To je medzi jednotlivcom a Jeho Pánom. Avšak, ak budete mať okolo seba neveriacich pravidelne, viem, že tento problém raz nastane. Bez ohľadu na váš osobný názor, ak sa chystáte byť s neveriacimi, buďte pripravení na takéto situácie reagovať s láskou a citlivo.

Keď sú u vás vaši susedia na večeri, necíťte sa byť nútení „povedať“ niečo duchovné. Mnohí si myslia, že ak sa o svoje „svedectvo“ nepodelia ešte pred tým, ako návšteva skončí, zlyhali. Tak to nie je. Boli sme svedkami toho, že s jednou dvojicou sme budovali priateľstvo tri roky, kým uverili v Krista. Vo väčšine toho obdobia boli duchovné veci zaká-

Vaším cieľom je posunúť úroveň vášho vzťahu z „priateľstva ponad plot“ na vážnejšie priateľstvo.

zané. Čoskoro bolo zjavné, že nám o tých veciach nedovolili rozprávať. Počas toho obdobia sme spolu jedli asi najmenej tridsaťkrát. Kiežby ste túto dvojicu mohli stretnúť dnes! Trpezlivosť sa opláti.

Navrhoval by som, aby ste sa pred jedlom pomodlili. Ak je to u vás doma, je pre vás prirodzené, že to robíte. Počas modlitby nemajte kázeň ani zrýchlené svedectvo. Buďte struční a menovite poďakujte Pánovi za vašich susedov. Zvyčajne sa nemodlím, ak sme s neveriacimi v reštaurácii. Mohla by to byť pre nich nepríjemná skúsenosť.

Pestujte spoločné záujmy

Dovoľte mi podeliť sa o piaty kľúč: *Robte veci spolu*. Cieľom je vybudovať si zásobáreň spoločných skúseností. Počas toho, ako sa vaše „priateľstvo ponad plot“ rozvíja, objavujte, čo ich zaujíma. Niekedy je dobré prejsť si zoznam možných spoločných záujmov. Pri každom z nich si poznačte, či by ste to mohli pri konkrétnych susedoch a ich záujmoch využiť.

Tenis
Golf
Rybárčenie
Šitie
Člnkovanie
Modely vlakov, lietadiel,
Bowling
Filmy
Koncerty
Obed
Korčuľovanie
Rafting
Squash
Poľovačka
Lyžovanie
Bicyklovanie
Behanie
Skauting
Združenie rodičov školy
Investovanie
Športové udalosti
Kone
Historické vozidlá
Zbrane
Varenie
Štrikovanie
Dobročinné spolky
Záhradkárске kluby
Káva
Lietanie
Záhradníčenie
Práca s drevom

Keď ste u vášho suseda doma, hľadajte záchytné body hovoriace o jeho/jej záľubách.

Hranie bridžu
Dobrovoľnícke aktivity
Vyšívanie
Patchwork
Turistika
Plávanie
Futbal

Istotne sú na tomto zozname položky, ktoré radi robíte vy i váš sused. Dôležité je tieto kontaktné body objaviť a použiť ich ako tehly v budovaní vzťahu. Pravdepodobne budete mať niekoľko spoločných záujmov. Počas toho, ako tu ja v mojej pracovni píšem, moja žena je vonku so susedkou a prechádzajú si niekoľko návrhov domov. Obe totiž zdieľajú spoločný záujem o interiérový dizajn.

Keď ste u vášho suseda doma, hľadajte záchytné body hovoriace o jeho záľubách. Dieľňa plná náradia na prácu s drevom, dobre vybavená krajčíriska miestnosť, police v pivnici plné domácich zavaranín môžu byť skvelým námetom na rozhovor. Príležitostne podujatia ako jarmoky, dostihy a loptové hry majú v sebe potenciál pre kultivovanie priateľstva.

Ruthe a ja sme boli už dvakrát súčasťou susedských osláv, na ktorých bolo až sedemdesiatpäť ľudí. Dokonca aj policajti boli celkom ochotní kvôli nám zablokovať ulicu. Keď už toto bolo vybudované, požičali sme si stoly a stoličky zo zboru a prestreli sme ich. Volejbalové siete natiahnuté cez ulicu poskytli priestor tým, ktorí radi športujú. Súťaže a odmeny pre deti sa ukázali ako populárne. Deti sa tešili zo súťaže „Ozdob si svoj bicykel,“ ktorú sme zorganizovali, a okrem toho hádzanie vajíčok, preteky vo vreci, atď. Na prípravu hamburgerov sme zohnali šesť grilov. Domáci stroj na výrobu zmrzlíny len prispel k zábave a družnosti.

Susedské párty sú super na to, aby ste mohli rýchlo spoznať väčšinu vašej „rodinnej farmy.“ Umožňujú vám hľadať otvorených ľudí, ktorí môžu byť kandidátmi pre „dobrú správu.“ Ak zo žiadneho iného dôvodu, tak už len z dôvodu zábavy a družnosti stojí za to organizovať ich.

Využite sviatky a prázdniny

Šiesty kľúč: *Zužitkuje obdobia sviatkov a prázdnin*. Vianoce, Silvester, Sviatok práce a Veľká noc poskytujú výborné príležitosti na

rozšírenie a prehĺbenie vzťahov v rámci vašej „rodinnej farmy.“ Prečo nenaplánovať najväčší vianočný otvorený dom vo vašej štvrti? „Nasáčkujte“ ich všetkých dovnútra, servírujte skvelé občerstvenie, spolu si zaspievajte vianočné koledy a potom môžu rôzni vaši susedia hovoriť o najnezabudnuteľnejších podujatiach minulých Vianoc. Na to, aby bol večer úspešný, nepotrebuje žiadne „stíšenie“ ani „evanjelizačné svedectvo.“ Minulé Vianoce sme spolu s päťdesiatimi ďalšími susedmi išli na susedskú párty vianočných kolied. Na jeseň sme si zase požičali lis a na návštevu sme pozvali niekoľkých susedov, aby sme si spolu vyrobili jablčný mušt a jedli horúce šišky.

Buďte citliví k vdovám, vdovcom, slobodným matkám a otcom a k tým, ktorí sú počas sviatkov sami. Odkedy sme sa presťahovali do Portlandu, mali sme potešenie prežiť sviatočné obdobie s jedným 80-ročným vdovcom. On ešte Pána nepozná, ale naša rodina sa za neho modlí a verí, že Boh sa jeho srdca dotkne. Keď som ho naposledy vzal na obed, začali sme sa rozprávať o starých parných mláčačkách, ktoré sa v minulosti používali. Ako odpovedal na tucty mojich otázok, postupne sa doslova prebral, až žiaril. Vedel všetko o tom, ako fungovali, a tento rozhovor mu priniesol späť niektoré šťastné spomienky z jeho detstva. Bol som tým rozhovorom úplne fascinovaný. Keď bol u nás naposledy na obede, mňa a môjho syna Stephena takmer na hodinu úplne očaril, keď nám rozprával o tom, akú prácu zažil v baniach. Mám v úmysle mu čoskoro vysvetliť jednoduchý plán spasenia. Veríme, že keďže už mnohokrát bol súčasťou našich srdiec a našej domácnosti, tak počul hudbu evanjelia. Máme ho radi a veríme, že to vie.

Využite sviatky. Sú výborným časom na to, aby ste niekomu preukázali svoju lásku výnimočnými spôsobmi. Srdcia ľudí sú často práve počas týchto výnimočných období v roku otvorenejšie.

Buďte tu pre zranených

Siedmy kľúč je naliehavejšej povahy: *Buďte k dispozícii vtedy, keď sú ľudia zranení.* Inými slovami, vyhľadávajte zranené ryby. Život je ťažký. Choroba, smrť niekoho milovaného, manželské problémy, finančné neúspechy a iné tlaky poskytujú príležitosti,

aby kresťania prejavili Kristovu lásku prostredníctvom služby a starostlivosti o členov tejto „rodinnej farmy.“ Pamätajte na to, že ľuďom nezáleží na tom, koľko (alebo čo) toho viete, až kým nevedia, ako veľmi vám na nich záleží. Zranenia iných sú vašimi príležitosťami stať sa pre nich dobrou správou. Verím, že tieto príležitosti sú často pripravené samotným Bohom. Pomocná ruka a súcitný, načúvajúci duch dáva vašej viere pečiatku pravosti a vplyv. Pokosenie trávnik, prinesenie jedla, opatrovanie detí, nákup a odvoz autom sú iba niektoré zo spôsobov, akými môžete pomôcť ľuďom v núdzi.

Jedno upozornenie: Nezapúšťajte na to, že... aj vy máte svoje potreby. Čo tak nechať iných, aby niektoré z nich naplnili? Možno tým najlepším darom, s ktorým sa môžete podeliť, je dar vašej potreby. Keď sa rozhovor sústreďuje na niektoré normálne manželské a rodinné problémy, pamätajte na to, že aj vy niektoré z nich máte. Nesprávajte sa tak,

akoby ste ich nemali, inak vzbudíte dojem, že nie ste autentickí.

V evanjelizácii prostredníctvom vzťahov je často tou najväčšou schopnosťou jednoducho byť k dispozícii. Buďte načúvajúcim, citlivým, dávajúcim, starostlivým kresťanským priateľom a pozor... je to nákazlivé.

Pamätajte na to, že ľuďom nezáleží na tom, koľko (alebo čo) toho viete, až kým nevedia, ako veľmi vám na nich záleží!

Staňte sa darcom kníh

Je ľahké osvojiť si a aplikovať ôsmy kľúč: *Dajte im niečo, čo môžu čítať alebo počúvať.* Buďte v tom nenútení. Na svoj konferenčný stolík v obývačke položte nejakú dobrú kresťanskú literatúru. Uistite sa, že je tej najlepšej kvality. Výborným príkladom sú knihy od Lee Strobela *Kauza stvorenie, Kauza viera, Kauza Kristus*, od Tima Kellera *Prečo Boh, Márnotratný Boh*.¹ Zamerajte sa na knihy, ktoré sú orientované na potreby ľudí a majú dobrú grafiku. Často si vaši susedia knihu vezmú do rúk a začnú si ju prezerať. Ak vyjadria záujem, dajte im ju, alebo sa neskôr zastavte u nich doma s ďalšou. Majte po ruke zopár kníh, ktoré im môžete dať. „Pozri, Bill, toto je super kniha. Bol by som rád, keby si si ju prečítal a potom mi povieš, čo si o nej myslíš.“

¹ V origináli boli uvedené knihy: Chuck Swindoll, *Killing Giants*, Pulling Thorns a Hal Lindsey: *The Late Great Planet Earth*.

Ak zápasia s rodinnými starosťami, pomôcť im môže veľa dobrých kníh na danú tému. Ak sú filozoficky naladení, dobrou knihou, ktorú im môžete dať, je kniha *K jadru kresťanstva* od C.S. Lewisa. Skočte do vášho miestneho kresťanského kníhkupectva informovať sa, ktoré ďalšie tituly sú pre neveriacich vhodné. Čokoľvek sa rozhodnete urobiť, uistite sa, že sú to kvalitné knihy. Nebuďte lacní! Niekedy je dobrým darom kvalitný moderný preklad Novej Zmluvy.

Takisto existuje niekoľko veľmi dobrých sérií kaziet a iných nahrávok², ktoré sú v evanjelizácii efektívne. Avšak najprv si ich vypočujete vy! Mali by mať pozitívny tón a postoj (veď koniec koncov, evanjelium je *dobrou správou*), mali by byť biblické a zamerané na potreby. Dobrá „evanjelizačná“ kazeta sa nemusí nevyhnutne zaoberať samotnou evanjelizáciou. Kazety o manželských a rodinných vzťahoch, proroctve, dôkazoch kresťanstva (apologetika) a dobre prezentované osobné svedectvá môžu byť mocnými evanjelizačnými nástrojmi.

Kresťanské časopisy by ste tiež určite nemali prehliadnuť. Rodičia, ktorí majú ťažkosti so svojimi tínedžermi, by sa mohli potešiť, keď sa dozvedia o dobrých a dostupných časopisoch.³ Upriamte ich pozornosť na konkrétny

článok a navyše, keď im dáte časopis, je to často dobrý spôsob, ako ich vystaviť evanjeliu. Navrhujem, aby sme sa vyhli nevkusnému plagátovému, nálepkovému, frázovitému spôsobu myslenia. Prinajmenšom sa uistite, že sú vkusné, presné a dobrej kvality.

Buďte tvoriví vo využívaní kresťanských zdrojov. Nakúpte si zásobu kvalitných titulov a majte ich vždy po ruke. Takéto výdaje považujte za váš finančný príspevok na Božie kráľovstvo (dokonca, aj keď nedostanete daňový doklad). Pamätajte, že Boh povedal, že „múdry je ten, čo získava duše.“ Vo všetkých týchto aktivitách je vaším cieľom slúžiť svojmu susedovi.

² Klasické audio a video kazety dnes nahrádzajú CD a DVD nahrávky a v poslednom čase množstvo internetových zdrojov.

³ V origináli *Campus Life*, *Moody Monthly*, *Christian Life*, *Eternity Virtue*.

Nájdite vhodný nástroj na žatvu

Deviaty kľúč: *Hľadajte vhodný nástroj na žatvu*. Či už používate nástrahy, červíka, háčik alebo sieť, ryby sa dajú chytať mnohými spôsobmi! Vyberte si však vhodnú návnadu. Asi nepoužijete mušky na pstruha, ak chcete chytiť platesu. Ich pozornosť upúta živý kalmár, ktorý je vynikajúcou návnadou.

Raz, keď sme v mexických vodách chytali platesy, narazili sme na celý huf a ulovili sme ich až 131 za približne hodinu. Používali sme živé kalmáre, ale to nebol celý dôvod, prečo sa ryby vracali späť. Len čo sme sa zišli, rybári začali do vody vyhadzovať nasekané čereble. Aj my, úplne reálne, tým, že sme soľou a svetlom, „nahadzujeme návnady“ do duchovných vôd. Prakticky to robíme tak, že trávime čas s našimi neveriacimi priateľmi, objavujeme, aké sú ich záujmy, sme v ich prítomnosti a nesieme ich obavy. Ale príde čas, keď je vhodné modliť sa za to, aby sa stali súčasťou niektorého z nástrojov služby. Je dôležité byť citliví voči ich preferenciám a osobným názorom. Pre nešportového vegetariána asi nebude vhodné a ani „chutné“ pozvanie na diskusiu s profesionálnym športovcom pri vyprázanom rezni. Ak sa už má niekto uraziť, tak nech je to urážka kvôli evanjeliu,

Ak sa už má niekto uraziť, tak nech je to urážka kvôli evanjeliu, nie kvôli spôsobu, akým je evanjelium prezentované...

nie kvôli spôsobu, akým je evanjelium prezentované (či už verbálne alebo neverbálne).

Je množstvo žacích nástrojov. Tu je zopár príkladov:

- Evanjelizačné večere
- Domáce skupiny biblického štúdia
- Raňajky pre podnikateľov
- Kresťanské filmy
- Konferencie a výlety
- Semináre
- Rybačky a poľovačky
- Zborové športové programy
- Výnimočné koncerty, zborové muzikály...
- Zborom sponzorované tvorivé dielne (keramika, stolárstvo, maľovanie, vyšívanie, štrikovanie, fotografovanie, atď.)
- Zborom sponzorované čaje so susedmi
- Pracovné brigády, letné tábory

Tento zoznam je, samozrejme, obmedzený len hranicami tvorivosti človeka. Prejdite si ho ešte raz a všimnite si, koľko týchto aktivít je vhodných pre prepájanie sveta kresťanov a nekresťanov. Predstavte si, čo všetko by sa

mohlo stať, ak by člena zboru so schopnosťou maľovať olejovými farbami poprosili, aby učil zborom sponzorovaný kurz otvorený pre širokú verejnosť. Dobre vybavená dielňa by mohla byť výborným nástrojom, ako medzi ľuďmi vytvoriť vzťahy so spásanosným potenciálom.

Rybársky klub sústredený okolo zreých kresťanov, ktorí ovládajú rybárčenie zľava i sprava, by bol veľmi atraktívnym nástrojom, ktorý by vášho suseda zaujal v prípade, že miluje rybolov. Ja som súčasťou takých skupín. Počas rybačiek je veľa času na zblíženie sa s ľuďmi, ktorí sú v núdzi!

Zbor Mariners Church v Newport Beach v Kalifornii vznikol, pretože skupine podnikateľov začala ležať na srdci ich komunita. Bez nejakého konkrétneho úmyslu založiť zbor začali organizovať Týždeň kresťanských vedúcich. Jeho sponzorom je jedna obchodná komora. Súčasťou plánovania a organizovania tohto podujatia nie je nikto z duchovenstva. Vedú ho výlučne len laici a v dôsledku toho je veľmi efektívne. Liberálni pastori, ktorí sa chcú podujatia zúčastniť, dostanú odporúčanie, aby tam poslali radšej laika. Akosí sa im však nedarí do evanjelizácie zapojiť svojich laikov.

Každé ráno sa konajú raňajky pre podnikateľov v niekoľkých country kluboch v tej oblasti. Žiadny pastor tam nemá dovolené kázať. (Vďaka tomu je to podujatie otvorené širokej mestskej verejnosti, slobodné od tlaku miestnych zborov.) Na každých raňajkách hovoria dvaja miestni podnikatelia (po dôslednej príprave). Ich posolstvo je krátke a jasné. Rečníkov vždy prosia, aby sa vyhli odkazom na konkrétne zbory, učenie alebo kontroverzné náboženské témy. Ústrednou témou je evanjelium a to, ako sa osobne prejavuje v ich životoch. Ženy majú na starosti stretnutia pri čaji a pritom zdieľajú svoje svedectvá. Večery sú určené pre stretnutia po domácnostiach, ktoré vedú laici.

Vyvrcholením týždňa sú modlitebné raňajky s primátorom. Zúčastňuje s ich až 2000 ľudí. V to isté ráno ide 500 až 600 stredoškôľakov na podobné raňajky určené len im. Zvyčajne na tomto zhromaždení rozpráva známy športovec či verejný činiteľ. Dobročinné spolky, ktoré s Týždňom kresťanských vedúcich spolupracujú, majú často na svojich stretnutiach rôznych rečníkov. V jeden týždeň sme mali 102 rečníkov. Týmto strategickým podujatím sú každoročne

ovplyvnené tucty ľudí. Niekoľko členov nášho vedenia stretlo Krista prostredníctvom aktivít tohto „žatevného nástroja.“ Zbor, v ktorom som bol pastorm, je jedným z ovocí tejto originálnej vízie. Týždeň kresťanských vedúcich bol navrhnutý tak, aby poskytol kresťanom príležitosť pozvať svojich neveriacich priateľov.

Zbor, ktorý berie evanjelizáciu vážne, by si mal každoročne naplánovať niekoľko takých podujatí, kurzov alebo aktivít, ktoré sú vhodnými nástrojmi žatvy. Zborové noviny by mali propagovať nielen tieto podujatia, ale takisto aj iné podujatia organizované v širšej kresťanskej komunite.

Tieto žatevné nástroje (znovu si prejdite celý zoznam) sú nevyhnutné, pretože väčšina nekresťanov sa vyhýba veľkému kroku z miesta, na ktorom práve sú až na ranné nedeľné bohoslužby. Priviesť vášho suseda k momentu rozhodnutia môže znamenať pozvať ho zúčastniť sa troch alebo štyroch „nástrojov žatvy.“ Niektoré budú, samozrejme, v prezentácii evanjelia otvorenejšie a priamejšie než iné. Dôležitý je ich kumulatívny vplyv. (Treba povedať, že vaši susedia môžu prísť ku Kristovi aj bez toho, aby boli priamo súčasťou akéhokoľvek typu „nástroja žatvy.“) Ja s mojou manželkou sme

zistili, že obzvlášť efektívnym prostriedkom sú evanjelizačné biblické štúdiá, podobné tým, ktoré sú opísané v predchádzajúcej kapitole.

Zasievajte semienka spásy

Vaše priateľstvo môže postúpiť do bodu, kedy sa vás váš neveriaci priateľ spýta, ako ste sa stali kresťanom. Nie je to neobvyklé, obzvlášť vtedy, ak ste boli dobrým „rozsievateľom.“ Toto je desiaty kľúč: *Buď dobrým „rozsievateľom.“*

Počas vášho priateľstva budú príležitosti na to, aby ste mohli komunikovať niečo zo samotného evanjelia aj z vášho osobného svedectva. Už sme hovorili o úlohe kníh a kaziet v tomto „pred-evanjelizačnom“ procese. Časté pokúšenie je vyložiť celý kamión „evanjelizačného nákladu“ hneď, ako sa v rozhovore po prvýkrát dotknete duchovných vecí. Vo všeobecnosti to nie je zdravý model, podľa ktorého by ste sa mali riadiť. Oveľa preferovanejším prístupom je postup-

Vaše priateľstvo môže postúpiť do bodu, kedy sa vás váš neveriaci priateľ spýta, ako ste sa stali kresťanom.

ne prostredníctvom zasievania semienok smerovať človeka ku Kristovi.

Najprv sa rozprávajte o jeho náboženskom postoji. „Jim, nikdy sme nemali príležitosť hovoriť o tvojom vlastnom náboženskom presvedčení. V akom bode si na tvojej vlastnej duchovnej ceste?“ Nepýtajte sa ho, či je kresťan. Často odpovie „áno“, hoci nemá žiadne porozumie toho, čo je znovuzrodenie. A keďže vnímate jeho nedostatočné pochopenie evanjelia, nevyhnutne mu chcete dokázať, že jeho vyznanie (jeho „áno“) nebolo správne.

Po druhé, keď rozpráva o svojom náboženskom pozadí, počúvajte... pozorne a trpezlivo. Počúvajte s cieľom porozumieť. Keď nadíde príležitosť viesť ho ku Kristovi, môže vám veľmi pomôcť, ak poznáte niečo z jeho minulosti, čomu verí a aké má skúsenosti. Sústredeným počúvaním si evanjelista všima kľúčové slová, ktoré priamo či nepriamo odhaľujú ciele, potreby, obavy a problémy daného človeka.

Načúvajte, či zachytíte súhlas s pokračovaním diskusie. Keď sa rozprávate, pozorne si všimajte, ako na to reaguje. Hoci vás možno slovné nepoprosí, aby ste rozhovor ukončili, vnímavý poslucháč vie, kedy sa rozhovor posunul mimo súčasnej „zóny pohodlia“ daného človeka. Čas a dôvera sú dva kľúče k postupnému zväčšovaniu jeho duchovnej zóny pohodlia. Necitlivosť v tomto bode vám môže zatvoriť dvere k akejkoľvek ďalšej diskusii. Pomaly rozširujte teda jeho zónu pohodlia, ale nie až tak, aby „praskla.“ Sledujte príznaky nervozity, nesústreďenej pozornosti, zmeny témy alebo neverbálne známky nepriateľstva a nevole.

Po tretie, odpratajte karikatúry evanjelia. Toto je jedným z najdôležitejších rozmerov rozsievania. Počas premýšľania nad tou obrovskou skladačkou kresťanstva si v ňom nekresťan predstavuje oveľa viac kúskov než len Krista a kríž. Dovoľte mi uviesť zopár z týchto pokrútených „kúskov.“

(1) „Kresťanstvo je o dodržiavaní zlatého pravidla. A preto, aby som sa mohol stať kresťanom, musím sa viac snažiť.“ Toto je ťažko dobrá správa pre niekoho, kto sa snažil a snažil a zlyhával a zlyhával. Na elimináciu tejto karikatúry evanjelia zasejte inú myšlienku. Pred časom mi môj sused povedal: „Nie som veľmi náboženský človek.“ Odpovedal som: „Ani ja. Bol som rád, keď som zistil, že kresťanstvo nie je náboženstvo, ale že je to

vzťah s osobou, s Ježišom Kristom.“ Toto je pre väčšinu nekresťanov revolučná myšlienka. Ak by ste aj neurobili nič iné, iba eliminovali túto karikatúru, aj tak ste vo vašej evanjelizačnej iniciatíve urobili veľký pokrok. Môže byť vhodné rozhovor v tomto bode zastaviť bez toho, aby ste v ňom pokračovali hlbšie. Verte mi, nekresťan, ktorý porozumie len tomuto jednému bodu, už má čosi, s čím odchádza domov a premýšľa o tom. A ak ste jeho priateľom, určite nad tým bude rozmýšľať!

(2) „Aby som sa mohol stať kresťanom, musím sa vzdať všetkého, čo mám rád.“ Čiastočne to pravda je. Jeho pozorovania ho viedli k záveru, že kresťania sa nikdy nezabávajú. Karikatúra by mohla byť formulovaná takto: „Kresťania sú negatívni ľudia; nechcem byť taký negatívny, a preto nechcem byť kresťanom.“ Žiaľ, niektorí kresťania sa naozaj správajú tak, že túto karikatúru len posilňujú. Skvelý čas na pláži môže túto karikatúru veľmi rýchlo pochovať – za predpokladu, že vášho neveriaceho priateľa pozvete. Môžete byť kľúčom k odstráneniu tohto pokrúteného vnímania pravdy.

(3) „Aby som sa mohol stať kresťanom, musím chodiť do kostola a na množstvo rozličných stretnutí.“ Toto je stará karika-

túra „kostolného kresťanstva.“ Žiaľ, niektoré z našich zborov túto myšlienku len posilňujú tým, že stále robia programy pre povzbudzovanie neurotických kresťanov. Svojmu susedovi som povedal, že mnoho podujatí pre mňa zaujímavých nie je, ale mám rád pravidelné a *dobré* vyučovanie a uctievanie. Je zrejmé, že zoznam týchto karikatúr by mohol pokračovať ďalej. Vezmite si papier a ceruzku a napíšte si svoj vlastný zoznam.

Karikatúry sú dôvodom, prečo ľudia evanjelium odmietajú. Keď rozsievate semienka, ktoré postupne odstraňujú karikatúry, posúvate daného jednotlivca stále bližšie ku krížu. *Konečnému* rozhodnutiu zvyčajne predchádza mnoho „čiastkových rozhodnutí.“ Eliminácia týchto karikatúr pripravuje nekresťanov na *veľké* rozhodnutie. Zakaždým, keď je nekresťanova karikatúra napadnutá, ocitá sa v bode rozhodovania. Zavrhnúť karikatúru znamená odstrániť ďalšiu výhovorku. Ak zistí, že „kresťania sa viac bavia,“ už viac nebude používať karikatúru o „žiadne zábavke“ ako svoju výhovorku. Ak sa rozhodne karikatúru zavrhnúť, nevedomky tak urobil

**V ktorejkoľvek chvíli
správanie veriaceho
tieto karikatúry buď
posilňuje alebo
odstraňuje.**

krok smerom k prijatiu Krista. Toto čiastkové rozhodnutie vedúce ku konečnému rozhodnutiu bolo urobené, a on sa posúva o jeden krok bližšie ku križu. Veriaci musia byť veľmi vnímaví na rôzne prekrútenia kresťanstva, ktoré existujú v mysli neveriaceho.

V ktorejkoľvek chvíli správanie veriaceho tieto karikatúry buď *posilňuje* alebo *odstraňuje*. Buďte tými, ktorí ich odstraňujú, a nie tými, ktorí posilňujú!

Štvrtým krokom, ktorý ako rozsievateľ musíte urobiť, je vyzdvihnúť pozitívne aspekty evanjelia. Môžete to urobiť verbálne i neverbálne. To zahŕňa všetko, čo sme doteraz povedali o tom, ako sa to, že poznáme Krista, dotýka rozličných aspektov každodenného života. „S mojou manželkou sme zistili, že poznať Krista je hlavným kľúčom k nášmu vzťahu muža a ženy.“ „Poznanie Krista mi do

srdca prinieslo úžasný pokoj.“ „Je nádherné vedieť, že Boh mi všetky moje zlyhania odpustil.“ Vnímavé sietie, rozsievané počas určitého obdobia, prináša výborné ovocie. To vás nakoniec privedie k momentu, kedy budete zdieľať „slová“ evanjelia.

Buďte pripravení zdieľať sa

Posledný kľúč: *Buďte pripravení nasadiť háčik*. Musíme vedieť zdieľať *slová* evanjelia. Aká je to radosť predstaviť vašich priateľov zachraňujúcemu poznaniu Ježiša Krista! V záverečnej kapitole budeme diskutovať o tom, ako sa osobne zdieľať o Kristovi.

*

Príprava vlastnej odpovede

1. Preskúmajte vzťahy, ktoré máte s neveriacimi. Koľko vzťahov v súčasnosti budujete s tými ľuďmi, ktorí Krista nepoznajú? Čo vám podľa vás bráni v tom, aby ste to robili ešte viac?
2. Keď premýšľate o príkladoch toho, ako k ľuďom pristupovali Ježiš, Ondrej a Filip, a to obzvlášť k tým, ktorí boli inými ignorovaní, v čom vás to napomenulo?
3. Pozrite sa na vzťahy, ktoré vo vašom živote už sú. Kedy ste najviac v kontakte s neveriacimi? Urobte si zoznam ľudí, s ktorými by ste mohli vybudovať silnejšie priateľstvá (kategórie uvedené nižšie vám majú vo vašom premýšľaní pomôcť.) Začnite sa za nich modliť.

Rodina:

Priatelia:

Kolegovia/spolužiaci:

Susedia:

Tímy, kluby a organizácie:

4. Urobte si zoznam toho, čo môžete začať robiť, aby ste formovali bližšie vzťahy s tými, ktorých ste v predchádzajúcom zozname vymenovali. Tento týždeň urobte praktické kroky v tom, ako sa stať súčasťou sveta jedného z vašich neveriacich priateľov.

Diskusia o téme

1. Prečo veľa kresťanov nemá viac pevných vzťahov s nekresťanmi? Čo nám bráni v tom, aby sme sa o takéto vzťahy usilovali?

2. Aké princípy ste si pri štúdiu vybraných pasáží Písma všimli v spôsobe, akým Ondrej, Filip, Ježiš a Pavol pristupovali k ľuďom? Ako môžeme tieto princípy aplikovať dnes?
3. Aké nebezpečenstvá vidíte v tom, keď sa budete k ľuďom správať tak, ako to robil Ježiš?
4. Po prečítaní článkov od Grafa a Aldricha by malo byť jasné, že na vybudovanie kvalitných vzťahov s neveriacimi je nevyhnutné vynaložiť veľa času a urobiť záväzok. Čo nám bráni v tom, aby sme do nich investovali toľko času a energie?
5. Aké zmeny v myslení a v životnom štýle sú podľa vás nevyhnutné na to, aby sme efektívne budovali vzťahy s našimi neveriacimi priateľmi? Aké zmeny by sme mohli urobiť na to, aby sme vstúpili do sveta našich priateľov?
6. Pozrite sa na zoznam spoločných záujmov, ktoré vymenúva Aldrich vo svojom článku. Snažte sa prísť ešte na ďalšie spôsoby, akými môžete budovať silnejšie vzťahy s vašimi neveriacimi priateľmi.

Praktické činy poslušnosti

1. Ako predchádzajúca diskusia zmenila vaše pôvodné zmýšľanie a názory na túto tému? Svoje myšlienky môžete zhrnúť sem:
2. Ako to plánujete uviesť do praxe (kedy, kto, kde, atď.)?
3. Vybudujte si svoju „zúčtovateľnosť“: Stanovte si ciele rastu vašej viery týkajúce sa danej témy a podelte sa s nimi s vašou skupinou alebo s moderátorom skupiny.

S Božou pomocou budem:

Tento študijný materiál a jeho kópie poskytuje slovenský vydavateľ užívateľom bezplatne. Jeho vydávanie však má svoje náklady. Pomôžete nám, ak ako vďačný používateľ tejto lekcie svojim príspevkom podporíte prípravu a vydanie ďalších kurzov. Ďakujeme Vám. Podrobnejšie informácie o podpore na: www.cb.sk/index.php/kniznica/zborova-kola